

Asukasbudjetoinnin toteutuksen suunnitelma ja aikataulu sekä asukasbudjetoinnin teemojen hyväksyminen vuosille 2023-2024

Kaupunginhallitus 17.04.2023 § 138
532/02.02.02/2023

Valmistelija: hyvinvointikoordinaattori Heidi Suominen, vs. hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Osallistuva budjetointi eli asukasbudjetointi on toimintatapa, jossa asukkaat otetaan mukaan yhteisiä verovaroja koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon, eli asukkaat ovat mukana päättämässä kaupungin taloutta koskevista asioista. Tavoitteena on syventää demokratiaa, kehittää osallisuutta ja entistä vahvempia yhteisöjä ja tehdä julkisista budjeteista oikeudenmukaisempia ja tehokkaampia.

Asukasbudjetointia voidaan käyttää monissa erilaisissa tilanteissa, monenlaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisemisessa. Sitä voidaan hyödyntää, kun suunnitellaan ja tehdään päätöksiä esimerkiksi investoinneista tai palveluista. Sen toteuttamiseen ei ole olemassa yhtä ainoaa oikeaa menetelmää, vaan sitä voidaan toteuttaa monin eri tavoin.

Raision kaupunginvaltuusto on osana vuoden 2023 talousarviota hyväksynyt asukasbudjetoinnin käyttöönoton. Talousarviossa on varattu 50.000 euron määräraha asukasbudjetille vuodelle 2023.

Raision kaupungin ensimmäisen asukasbudjetoinnin prosessin valmistelu on aloitettu loppuvuodesta 2022 ja johtoryhmän nimeämä työryhmä on valmistellut käyttöönottoa intensiivisemmin helmi-maaliskuun 2023 aikana. Asukasbudjetoinnin työkaluksi on valittu Maptionnaire-alusta ja organisaation sisällä on pidetty koulutukset alustan käyttöönotosta maaliskuun aikana. Asukasbudjetoinnin prosessin suunnitelma on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä 4.4.2023. Asukasbudjetti kohdennetaan koko Raision alueelle, ja sille määritellään myös valmiit arviointikriteerit ideoinnin tueksi, sekä organisaation sisäiset vastuut ideoiden ja ehdotusten toimivalle käsittelylle.

Raision asukasbudjetille on hyte-johtoryhmässä 4.4.2023 suunniteltu neljä kaupungin strategiaan vahvasti pohjaavaa pääteemaa kuntalaisten ideoinnin tueksi:

- Asuinalueiden kehittäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen
- Kestävyys ja ekologisuus
- Hyvinvointi, aktiivisuus ja osallisuus
- Raision kaupunki 50v –juhlavuosi

Asukasbudjetoinnin käyttöönotto etenee siten, että huhtikuun 2023 aikana valmistellaan asukasbudjetoinnin sivusto sekä ideoiden jättämisen kysely. Ideoiden keruu tapahtuu 2.5.-23.6.2023 välillä monikanavaisesti sekä saavutettavuus- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioiden. Kyselyyn vastaaminen on mahdollista ruudunlukijan avulla, tuleville vuosille on selvityksessä myös äänivastaamisen mahdollisuus. Kokemusasiantuntijoilta (mm. ikäihmiset, vammais- ja vanhusneuvosto, nuoret) on osallistettu sopivien osallistamisen kanavien huomioimiseen kaupungin toteuttamien kyselyiden osalta.

Kuntalaisia osallistetaan ideoimiseen muuan muassa kaupungin verkkosivuilla olevan asukasbudjetoinnin-sivuston, somekanavien sekä

avoimen Hyvinvoinnin päiväkahvit – Teams webinaarin, sisäisten ja ulkoisten yhteistyöverkostojen kuten toimialojen, maahanmuuttokoordinaattorien, oppilaitosten, vaikutustoiimielimien, seurakunnan, järjestöjen ja Varhan kotihoidon sekä sosiaalipalveluiden kautta ja järjestämällä kohtaamisen-tilaisuuksia Raision alueella. Kohtaamisen-tilaisuuksia suunnitellaan järjestettäväksi muun muassa kohtaamispaikoissa Olkkari, Satelliitti, kirjasto, Tasalan kammari sekä muissa erikseen järjestetyissä paikoissa, esimerkiksi yhdistysten tiloissa (Tornila). Kohtaamisen-tilaisuuksia järjestetään ideointi- ja äänestysvaiheen aikana, ja paikalla on myös kaupunkiorganisaation asiantuntijoita ja digiapua saatavilla. Viestintä ja tiedottaminen ovat keskeisessä asemassa, ja tavoitteena on saada myös vapaaehtoisia asukasbudjetti-lähettiläitä, jotka viestisivät asiasta omissa kanavissaan sekä olisivat myös apuna kohtaamisen-tilaisuuksissa.

Asukasbudjetoinnin toteuttamisessa tulee varata tarpeeksi aikaa sekä ideoiden keruulle että ehdotusten käsittelylle. Tästä johtuen valmistelussa lähdetty ajatuksesta, että osa ehdotuksista toteutetaan vuoden 2024 aikana ja asukasbudjetoinnissa on tarkoituksena huomioida myös Raision kaupungin juhlavuosi 2024. Ideoista valittujen ehdotusten äänestys toteutetaan syyskuun lopussa 2023 ja eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vuoden 2023 lopussa sekä osana juhluvuotta 2024. Toteutettavat ehdotukset tuodaan myös tiedoksi kaupunginhallitukselle äänestyksen päättymisen jälkeen.

Asukasbudjetoinnin jatkuvan prosessin osalta suunnitelmana on, että jatkossa toteutus toimisi yksiin talousarvioaikataulun kanssa. Ideoiden keruu ja ehdotusten äänestys toteutettaisiin joka toinen vuosi alkuvuoden aikana siten, että toteutettavat ehdotukset ovat selvillä talousarvion laatimiseen mennessä. Tällöin talousarviossa voidaan huomioida toteutettavien ehdotusten budjetointi joko käyttötalouteen tai investointeihin. Ehdotusten toteutus tapahtuisi tällöin aina seuraavan talousarviovuoden aikana, jolloin myös toteutukselle on varattu riittävästi aikaa. Kun hankkeet on saatu vuoden aikana toteutettua, järjestettäisiin taas seuraavana vuonna uusi ideoiden keruu ja äänestys.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. merkitsee tiedokseen asukasbudjetoinnin toteutuksen suunnitelman ja aikataulun

2. hyväksyy asukasbudjetin teemoiksi vuosille 2023-2024 seuraavat neljä pääteemaa:

- Asuinalueiden kehittäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen
- Kestävyys ja ekologisuus
- Hyvinvointi, aktiivisuus ja osallisuus
- Raision kaupunki 50 v -juhlavuosi

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.